

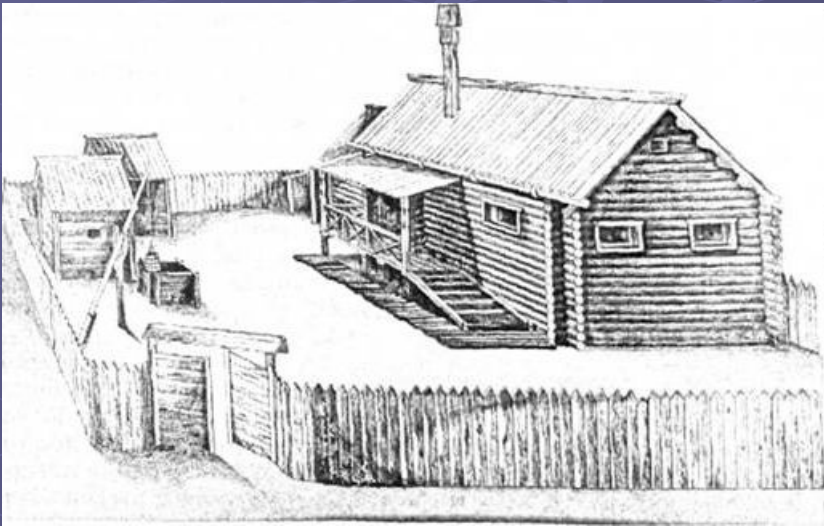
Художня культура Київської Русі

Культура Київської Русі постала на ґрунті матеріальних і духовних здобутків народів, що заселяли нашу землю. Часті міграції населення, сприяли жвавому культурному обміну між народами. Але водночас вони призводили й до значної руйнації окремих культурних утворень, які інколи й зовсім зникали внаслідок асиміляції або знищення.

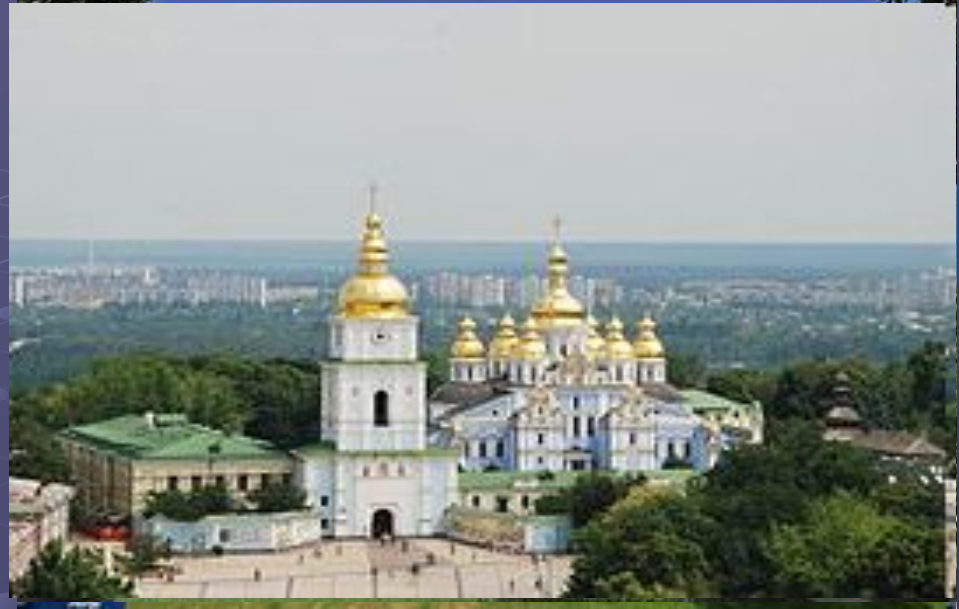
Архітектурні пам'ятки Київської Русі

Тож можна зробити висновок, що майстри Київської Русі не копіювали традиції Візантії, а створювали на їх основі свою оригінальну художню мову.

Найпопулярніші зразки архітектури Київської Русі:

- Десятинна церква;
- Софія Київська;
- Золоті Ворота;
- Спасо-Преображенський собор;
- Михайлівській Золотоверхий собор.

Хрестово-купольний шестистовпний храм з трьома нефами та одним позолоченим куполом. На початку 20 століття храм — 7-купольний. Михайлівський Золотоверхий собор було збудовано з каміння і цегли-плінфи на вапняно-цем'яковому розчині технікою «мішаної кладки» з використанням голосників у пазухах склепінь. Стіни собору прикрашали мозаїки і фрески. Був одним з найбільших монастирів Стародавнього Києва.

Монументально-декоративний живопис на прикладі Софії Київської

Збереглися і крізь віки до нас дійшли 260 кв. метрів мозаїк та 3 тисячі кв. метрів фресок. Навряд чи десь в Європі можна знайти стільки фресок та мозаїк 11 сторіччя, що зберіглися в одній церкві. Біля кожної мозаїчної композиції є написи грецькою мовою, що пояснюють сюжет. Імена мозаїстів невідомі. Однак художні особливості окремих зображень і способи укладання смальти дають можливість визначити склад бригади майстрів у кількості восьми чоловік (не рахуючи підмайстрів).

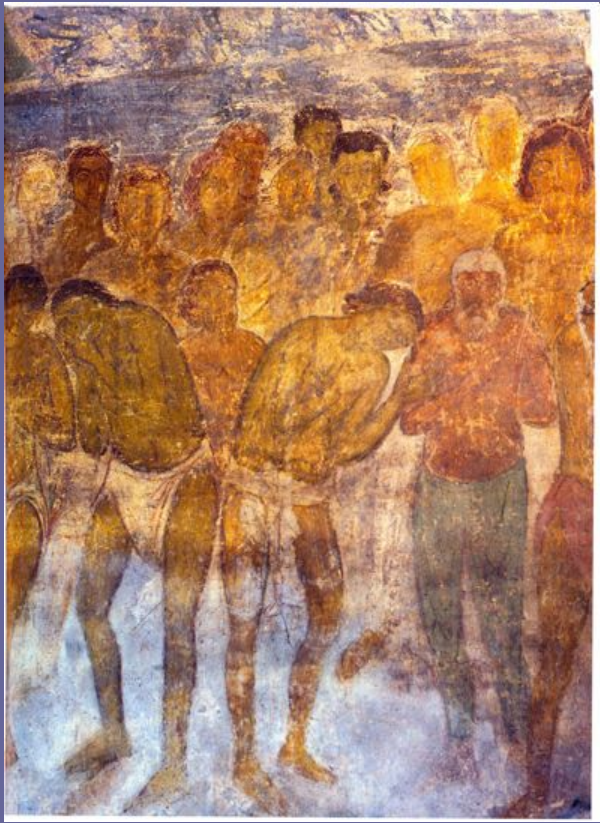
Мозаїка

На північній і південній підпружних арках розташовано п'ятнадцять мозаїчних медальйонів із зображенням мучеників. На стовпах передвітарної арки — мозаїчна сцена «Благовіщення»

Особливу цінність становлять мозаїки XI ст., які прикрашають головні частини храму — центральну баню і головний вітвар. Тут зображені основні персонажі християнського віровчення. Вони розташовані в строгому порядку згідно з «небесною ієрархією».

Фрески

Звертає на себе увагу розпис, що зберігся в колишній хрещальні собору, зокрема фрескова композиція XI століття «Сорок севастійських мучеників». Хрещальнею приміщення стало на рубежі XI–XII сторіч, коли в арку галереї було вбудовано апсиду. Фрески апсиди — «Хрещення» і постаті святих — відбивають стилістичні особливості монументального мистецтва того часу.

Частина фресок, що збереглися в Софійському соборі, датується XI століттям — вони були виконані під час будівництва собору. В XIX столітті, під час реконструкції собору, на стіни були нанесені нові малюнки, які, як правило, повторювали контури старих зображень. В XX столітті, під час чергової реставрації вченими було виявлено, що велика частина фресок XI століття збереглася під шаром тиньку та олійних фарб, і, де це було можливо, старі фрески були відкриті.

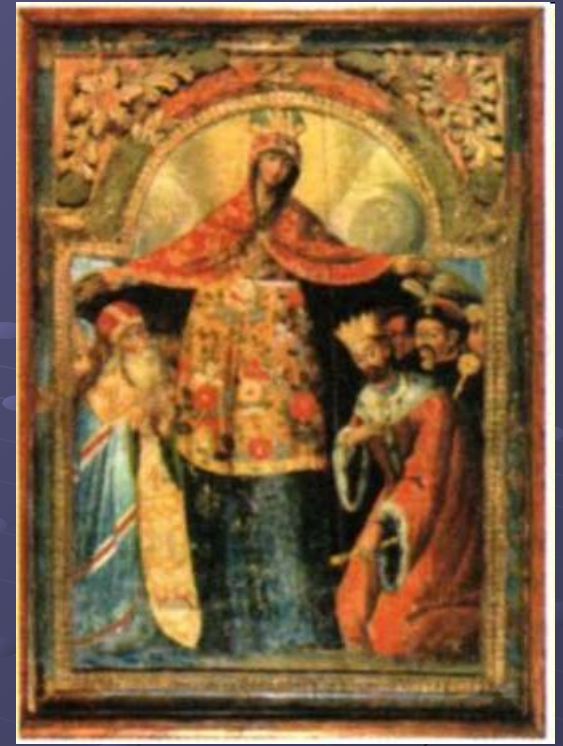
Іконописання Київської Русі

Іконописні зображення створювались за певними суворими правилами. Умовність письма мала чітко розмежовувати божественний світ від земного і підкреслювати в лиці Христа, Богоматері та святих їх неземну сутність. Для цього фігури зображались плоскими й нерухомими, застосовувалась оборотна перспектива, виключалися будь-які часові прояви. Умовний золотий фон ікон символізував божественне світло, фігури не мали тіней.

Першим твором іконопису другої половини XI ст. вважається ікона Дмитра Солунського. Вона написана на замовлення великого київського князя Ізяслава Ярославича., коли він відстоював своє право на великокнязівський стіл. Саме тому святий на іконі зображений з напівоголеним мечем, символом вручення влади.

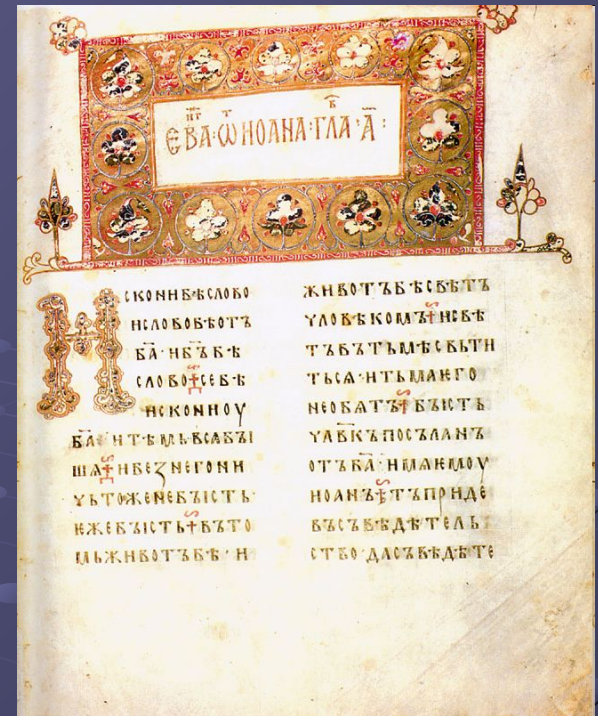

Ікони XI—XII ст., виконані київськими майстрами майже не збереглися, але літописи неодноразово свідчать, що ці творіння вивозили в різні міста Київської Русі, де вони слугували канонічним зразком для інших ліканонічним зразком для інших іконописців.

Книжкова мініатюра Київської Русі

Розповсюдження писемності і поява книг зумовили виникненню в Київській Русі такого виду живопису, як книжкова мініатюра. Перші твори оригінальної давньоруської писемності, що дійшли до нас, були створені в епоху правління князя ярослава Мудрого та його синів Ізяслава та Святослава.

Рукописні книги в Київській Русі часто виготовлялись на замовлення, були передбачені для подарунка, вкладу в скарбницю церкви і представляли собою визначні зразки книжкового оформлення. Так, наприклад, оформлення «Остромирового Євангелія» свідчить, що ця книга не була призначена для буденного користування.

Дякую за
увагу!!!